

สำเนาเดิม	5524	หน 1
รับที่.....	๔๗๗๗๗๔๙	วันที่.....๑๔.๑๗.๖๘

อัฐน

ที่ พน 0208.3/ 2427

กระทรวงพาณิชย์

๑๒. ๑/๙๘๕
๘. ๑๔.๑๗.๖๘
๑๐. ๑๘.๔.๖๘

44/100 ถ.นนทบุรี 1 ต.บางกระสอ
อ.เมือง จ. นนทบุรี 11000

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การประชุมແດลงผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรี รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ ๑๐ ก.ค. ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสาร “ผลการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ในรอบ ๖ เดือน” (ตุลาคม ๒๕๔๙ – มีนาคม ๒๕๕๐) พร้อมข้อเท็จจริงและคำตอบคำอภิปรายของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม ๒๕๕๐ จำนวน 70 เล่ม

ตามที่ได้มีการประชุมແດลงผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรี รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม ๒๕๕๐ นี้

กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำเอกสาร “ผลการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ในรอบ ๖ เดือน” (ตุลาคม ๒๕๔๙ – มีนาคม ๒๕๕๐) พร้อมข้อเท็จจริงและคำตอบคำอภิปรายของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม ๒๕๕๐ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการด้วย ขอบคุณยิ่ง

ทท ๑
๔๗๗๗ ได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๕๐
(ทราบเพื่อเป็นข้อมูล)

ขอแสดงความนับถือ

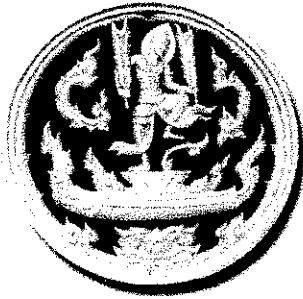
(นายเกริกไกร จิราแพทย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
สำนักนโยบายเศรษฐกิจการพาณิชย์
โทรศัพท์ ๐๒-๕๐๗-๖๔๘๑ โทรสาร ๐๒-๕๔๗-๕๒๒๔

จดอยู่ในประเภทเรื่องทราบเพื่อเป็นข้อมูล

(นายสุรชัย ภู่วรวิตรัตน์)
รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

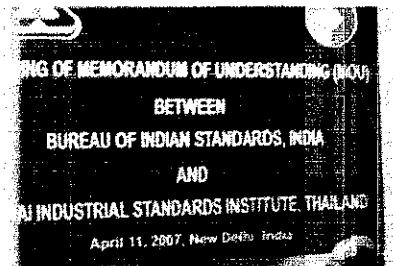

กระทรวงพาณิชย์
Ministry of Commerce

“แผนการดำเนินงานของ
กระทรวงพาณิชย์
ในรอบ 6 เดือน”

ตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550

พร้อมข้อเท็จจริงและคำตอบอนค่าอุปทาน
ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2550

สารนี้

	หน้า
สรุปผลการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ในรอบ 6 เดือน (ต.ค. 49 – มี.ค. 50)	1
สรุปประเด็นอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์	
● การส่งออก	12
● การดูแลสินค้าเกษตร	15
● ไทยควรวางแผนอย่างเป็นหนึ่งใน AFTA	19
● ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง	20
● การใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิเหนือสิทธิบัตรยาโดยภาครัฐ (Government Compulsory Licensing – CL)	21

ผลการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์

ตามนโยบายของรัฐบาล

การดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ตามนโยบายของรัฐบาล

สรุปผลการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ในรอบ 6 เดือน ตั้งแต่ 9 ตุลาคม 2549 – 31 มีนาคม 2550

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายของรัฐบาลทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ นโยบายปฏิรูปการเมือง การปกครองและการบริหาร นโยบายการเศรษฐกิจ นโยบายสังคม นโยบายการต่างประเทศ และนโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ นั้น

กระทรวงพาณิชย์ได้นำกรอบนโยบายดังกล่าว โดยเฉพาะค้านเศรษฐกิจมาใช้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดนโยบายสำคัญของกระทรวง โดยกำหนดเป้าหมายไว้ 4 ประการ คือ เป็นชาติการค้า (Trading Nation) ผู้ประกอบการค้าบริการ (Service Provider) นักลงทุนในต่างประเทศ (Investor-Country) และมีความสามารถในการแข่งขัน (Competitive) โดยแบ่งเป้าหมายออกเป็นพิธีทางนโยบาย 6 ประการ

ในช่วงเดือนตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550 ความคืบหน้าและการดำเนินงานตามนโยบาย
ดังกล่าวทั้ง 6 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. การส่งเสริมการส่งออกสินค้าและบริการ โดยมีภาคเอกชนเป็นกลไกขับเคลื่อน (Export-oriented, business-driven) ในช่วงเดือนตุลาคม 2549-มีนาคม 2550 การส่งออกของไทยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 69,155.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีงบประมาณก่อนหน้า (ตุลาคม 2548-มีนาคม 2549) และสำหรับในปี 2550 กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดเป้าหมายการส่งออกไว้ที่ มูลค่า 146,192 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือเพิ่มขึ้นจากปี 2549 ร้อยละ 12.5 ท่ามกลางการแข็งค่าของเงินบาท และการคาดหมายในเชิงการค้า ทั้งนี้ กระทรวงฯ ได้เร่งผลักดันการส่งออกทั้งในตลาดใหม่ และตลาดที่มีศักยภาพ อาทิ อินเดีย ปากีสถาน จีน และเวียดนาม เป็นต้น เพื่อผลักดันการส่งออกให้ขยายตัวได้ตามเป้าหมาย รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มจากการค้าให้เกิดแก่ผู้ประกอบการในประเทศไทย โดยดำเนินการตามแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การกำหนดแผนยุทธศาสตร์การส่งออกเชิงรุกในตลาดสำคัญ ซึ่งมีการจัดทำและนำเสนอ
ยุทธศาสตร์การค้าระหว่างประเทศในตลาดภูมิภาค (Regional Hub) เชื่อมโยงถึงการจัดทำยุทธศาสตร์การค้า
ในประเทศไทย โดยมีผู้เข้าร่วมคือ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง สำนักงานพัฒนาชีว์ในต่างประเทศ
หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ในภูมิภาค สถาบันพาณิชย์แห่งประเทศไทย และสถาบันการค้าระหว่างประเทศไทย

1.2 การประสานนโยบาย และสร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการทำงานเป็นทีม โดยกระทรวงพาณิชย์ มีการจัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน (กกร.) อย่างต่อเนื่องทุก 2 เดือน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้า และเชื่อมโยงการทำงานระหว่างภัยในประเทศกับต่างประเทศ ในการผลักดันการค้าสินค้าและบริการของไทยให้ขยายตัวคืบหน้าไป

1.3 การสร้างผู้ส่งออกรายใหม่โดยเน้นจากภูมิภาค โดยเน้นสร้างผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในกลุ่ม SMEs และผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อผลักดันสู่ตลาดต่างประเทศ

1.4 การเสริมสร้างภาคการเรียนรู้ที่มีศักดิ์คุณภาพในการส่งออก

2. การคูณผลตลาดและราคาสินค้าเกษตร บนพื้นฐานที่เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ผลประโยชน์ต้องตกแก่เกษตรกร ลดภาระงบประมาณและการรั่วไหล ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ข้าว

2.1 การแทรกแซงราคาข้าวเปลือก ในระยะที่ผ่านมา ปัญหาที่สินค้าข้าวประสบเป็นประจำทุกปีคือ ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ ในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก และมีผลกระทบต่อราคากำไรให้ราคากลางได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลต้องเข้าแทรกแซง เพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกทุกปี ซึ่งในรัฐบาลที่ผ่านมาจัดให้มีการรับจำนำโดยกำหนดคราครับจำนำข้าวสูงกว่าราคากลางมากและกำหนดราคาน้ำหนักปี ซึ่งเป็นการบิดเบือนกลไกตลาด ทำให้กลไกตลาดไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการที่รัฐบาลที่ผ่านมากำหนดคราครับจำนำไว้สูงกว่าราคากลาง ทั้งในประเทศและต่างประเทศมาก ทำให้เกยตระกรนนำข้าวมาจำนำไว้กับรัฐบาลโดยไม่ได้ถอนคืน นโยบายดังกล่าวส่งผลให้รัฐบาลเป็นผู้ค้าข้าวรายใหญ่แต่ผู้เดียว บิดเบือนกลไกตลาด สร้างข้อห้องรัฐบาลมีปริมาณมากกว่า 3 ล้านตัน เกิดค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินสูง ทั้งการขาดทุนราคاخ้าว และภาระค่าใช้จ่ายการเก็บรักษา โดยนับแต่เริ่มดำเนินโครงการปีการผลิต 2543/44-2549 ใช้เงินทุนถึง 208,206 ล้านบาท รวมประมาณการขาดทุน 60,000 ล้านบาท (ณ 31 มีนาคม 2550) เป็นการขาดทุนราคاخ้าว 30,000 ล้านบาท และขาดทุนค่าเก็บรักษาอีกประมาณ 30,000 ล้านบาท จากสต็อกข้าวที่มีอยู่มาก ทำให้เกิดภาระ และหากรีบระบายน้ำข้าว จะทำให้มีผลกระทบต่อราคاخ้าวสูงใหม่ แต่หากไม่ระบายน้ำจะเกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูงขึ้นเรื่อยๆ กระทรวงพาณิชย์ จึงต้องทำแผนระบายน้ำข้าวเป็นระยะๆ นอกจากราคาข้าวเปลือกทำให้ต้นทุนการส่งออกสูง ซึ่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทย และผลประโยชน์กลับตกถึงมือเกษตรกรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลชุดนี้โดยกระทรวงพาณิชย์ เห็นว่าเกษตรกรยังคงต้องได้รับการคูณและให้สามารถขายข้าวเปลือกได้ในราคากลางที่เป็นธรรม ในขณะเดียวกันต้องรักษากลไกตลาดให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในฤดูกาล พ.ศ. 2549/2550 จึงได้จัดทำโครงการรับจำนำโดยกำหนดคราครับจำนำให้สะท้อนความเป็นจริงและใกล้เคียงกับราคากลาง บนพื้นฐานที่เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ผลประโยชน์ต้องตกแก่เกษตรกร ลดภาระงบประมาณและการรั่วไหล

ผลการรับจำนำข้าวเปลือกปีการผลิต 2549/2550 (พฤษภาคม 2549 – มีนาคม 2550) ทำให้กลไกตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลทางด้านราคากลางและปริมาณรับจำนำ ดังนี้

การกำหนดคราครับจำนำ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ราคารับจำนำ 8,700-9,000 บาท/ตัน ข้าวเปลือกเจ้า 5% ราคารับจำนำ 6,400 บาท/ตัน และข้าวเปลือกเหนียว ราคารับจำนำ 7,500-7,700 บาท/ตัน

จากการกำหนดมาตรการรับจำนำที่เหมาะสมส่งผลให้กลไกตลาดทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยโรงสี ผู้ค้าข้าว และผู้ส่งออก ได้มีส่วนเข้าไปแบ่งชื่อในห้องตลาด ทำให้ราคายังคงตัวสูงขึ้น ดังนี้

- ข้าวเปลือกหอมมะลิ (ณ 30 มีนาคม 2550) ราคารับจำนำ 8,900-9,400 บาท/ตัน (ราคารับจำนำ 8,700-9,000 บาท/ตัน) เพิ่มขึ้นจากราคาเฉลี่ยต้นของปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ 11.6

- ข้าวเปลือกเจ้า 5% ราคา 6,200-6,600 บาท/ตัน ซึ่งใกล้เคียงกับราคากองตลาด (ราคารับจำนำ 6,400 บาท/ตัน)

- ข้าวเปลือกเหนียว ราคา 11,300-11,500 บาท/ตัน (ราคารับจำนำ 7,500-7,700 บาท/ตัน) เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ประมาณร้อยละ 58.3

ปริมาณการรับจำนำ

- ข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2549/50 (พฤษจิกายน 2549 – มีนาคม 2550) ปริมาณ ข้าวเปลือกที่รับจำนำทั้งสิ้น 1.80 ล้านตัน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2549 ที่ปริมาณรับจำนำเท่ากับ 5.18 ล้านตัน หรือลดลงประมาณร้อยละ 65 ซึ่งเป็นไปตามเจตนาของรัฐบาล เพราะใช้เงินงบประมาณโดยประหยัด แต่มีประสิทธิภาพ โดยราคาที่เกย์ตրาร์ได้รับสูงกว่าราคารับจำนำ

- ข้าวเปลือกนาปัง ปีการผลิต 2550 ได้เริ่มโครงการเมื่อ 16 มีนาคม 2550 ปริมาณรับจำนำ ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2550 จำนวน 10,634 ตัน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2549 ที่ปริมาณรับจำนำเท่ากับ 42,900 ตัน

2.2 การระบุข้าว เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บข้าวของรัฐบาล จึงได้มีนโยบายในการระบุข้าวในสต็อก โดยในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา (ตุลาคม 2549 - มีนาคม 2550) มีการระบุข้าวเปลือกไปแล้ว จำนวน 453,359 ตัน และการระบุข้าวสาร จำนวน 365,336 ตัน โดยสมำ่เสมอและกระจายอยู่ในผู้ส่งออกมกราย แทนที่จะให้รายหนึ่งรายใดนำข้าวของรัฐไปจำหน่ายเองเป็นการผูกขาด

2.3 การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพระบบตลาด ได้สนับสนุนนโยบายในการนำข้าวไปขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ก.ส.ล) ได้เริ่มดำเนินการที่จะนำสต็อกข้าวรัฐบาลบางส่วนมาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า หลังจากได้หยุดการซื้อขายในระบบนี้ ในช่วงที่กลไกตลาดถูกบิดเบือน

2.4 การส่งออกข้าว ในรัฐบาลที่ผ่านมาไม่มีนโยบายขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ ซึ่งรัฐบาลชุดนี้เห็นว่าการระบุข้าวระบบรัฐต่อรัฐ (G to G) จะช่วยส่งเสริมการส่งออกได้อีกทางหนึ่ง เพราะบางประเทศต้องการซื้อข้าวในระบบ G to G ดังนั้นจึงได้มีการผลักดันการส่งออกข้าวในระบบนี้เพิ่มเติมจากการส่งออกข้าวในภาคเอกชน ทำให้การส่งออกข้าวในช่วง 6 เดือน ที่ผ่านมา (ตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550) สูงถึง 3.96 ล้านตัน มูลค่า 53,218 ล้านบาท (1,464 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนคิดเป็นปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 มูลค่าเงินบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.7 และมูลค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.67 ส่งผลให้ราคาน้ำเสียต่อตันลดลง กล่าวคือ ราคากล่อง FOB ส่งออกข้าวสารหอนมูลค่า 100% ชั้น 2 และข้าวขาว 5% สูงขึ้นจาก 519 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาตัน และ 307 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาตัน ในเดือนตุลาคม 2549 เป็น 551 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาตัน และ 321 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาตัน ในเดือนมีนาคม 2550 เป็นต้น

2.5 การจัดทำยุทธศาสตร์ข้าวไทย ซึ่งเป็นการวางแผนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตลาดและสร้างความเข้มแข็งแก่กลไกตลาด กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าภาพร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง จัดการประชุมสัมมนาเพื่อยกร่าง “ยุทธศาสตร์ข้าวไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2550 โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งจะใช้เป็นบรรทัดฐานในการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาข้าวไทยอย่างยั่งยืนและเป็นระบบ

มันสำปะหลัง

2.6 การแทรกแซงราคามันสำปะหลัง ภายใต้การกำหนดราคารับจำนำมันสำปะหลังแบบขั้นบัน្តໄດ້ (เริ่มจากเดือนพฤษภาคม 2549 – เมษายน 2550) โดยเพิ่มขึ้นเดือนละ 0.05 บาท จาก กก. ละ 1.25 บาทในเดือนพฤษภาคม 2550 เป็น 1.50 บาทในเดือน เมษาณ 2550 เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกย์ตրกรหยอดผลผลิตออกสู่ตลาด ป้องกันปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ขณะนี้ราคาหัวมันสดในแหล่งผลิตสำคัญปรับตัวเพิ่มขึ้นอยู่ที่กิโลกรัมละ 1.30-1.40 บาท ใกล้เคียงกับราคารับจำนำ (มีนาคม 2550 กก.ละ 1.45 บาท) โดยในช่วงปลายเดือน มีนาคม 2550 มีผู้คนในแหล่งผลิต จ. นครราชสีมา และบุรีรัมย์ ซึ่งยังมีผลผลิตเหลืออีกจำนวนมากอาจส่งผลกระทบระยะนำผลผลิตมาจำหน่ายมากขึ้น (ราคารับจำนำเม.ย. 50 กก. ละ 1.50 บาท) ทั้งนี้ ผลผลิตในภาพรวมออกสู่ตลาดແລ້ວร้อยละ 80

2.7 โครงการจัดระบบตลาดพิเศษสินค้ามันสำปะหลัง ในพื้นที่นำร่อง 5 อำเภอของจังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ โดยจัดระบบการผลิตให้เข้มโยงต่อเนื่องถึงการตลาดครบวงจรสนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำในการรับซื้อหัวมันสดจากเกษตรกร และเข้มโยงการจำหน่ายมันเส้น/เปลี่ยนมันระหว่างสถานมัน โรงเปี๊ย และผู้ส่งออก รวมถึงจัดหาตลาดส่งออกมันเส้น/เปลี่ยนมัน ทั้งนี้ ได้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ให้ความเห็นชอบโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2550

2.8 การส่งออกมันสำปะหลัง สืบเนื่องจากปีการผลิต 2549/50 (ตุลาคม 2549- กันยาณ 2550) มีผลผลิตหัวมันสำปะหลังจำนวนมากถึง 25.38 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 12.40 กระทรวงพาณิชย์จึงได้ดำเนินการส่งเสริมผลักดันขยายตลาดส่งออก โดยการเชิญคณะกรรมการค้า (ผู้ซื้อ/ผู้ใช้ในต่างประเทศ) เดินทางมาเยี่ยงประเทศไทย จัดส่งคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปเจรจาการตลาดการค้ามันสำปะหลัง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ อี่งต่อเนื่อง ส่งผลให้การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นมากเป็นประวัติการณ์ โดยในช่วงเดือนตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550 ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังได้ 4.72 ล้านตัน (คิดเป็นหัวมันสด 12.41 ล้านตัน) มูลค่า 741.87 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อนซึ่งส่งออก 2.91 ล้านตัน (คิดเป็นหัวมันสด ได้ 8.15 ล้านตัน) มูลค่า 489.35 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 62.06 และ 51.60 ตามลำดับ

2.9 การยกระดับคุณภาพสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยจัดทำ “โครงการผลิตมันเส้นสะอาด” โดยเน้นให้ความรู้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการสถานมันและผู้ส่งออก ในการพัฒนาให้มันเส้นมีคุณภาพดี อีกทั้งสนับสนุนให้เกษตรกร ทำการน้ำท่วมแก่ตระหนักรู้ ปรุงปรหะหัวมันสดเป็นมันเส้นสะอาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและขยายทางเดือก/โอกาสการขายให้แก่เกษตรกร อีกทางหนึ่ง แทนการขายหัวมันสดเพียงอย่างเดียว ซึ่งในปี 2550 ได้มีการเข้าทบทวนผู้ประกอบการสถานมันที่มีคุณสมบัติและสามารถผลิตมันเส้นสะอาดได้ตรงตามมาตรฐานที่กระทรวงพาณิชย์ โดยกรรมการค้าต่างประเทศกำหนดไว้แล้ว รวม 92 ราย สามารถผลิตมันเส้นสะอาดได้ปีละประมาณ 6-7 แสนตัน

นโยบายของรัฐบาลดังกล่าว ทำให้การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันยังส่งผลให้เกย์ตրกรขายผลผลิตได้ในราคาน้ำที่เป็นธรรม ราคาหัวมันสด และราคาของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง มีแนวโน้มสูงขึ้น

3. การบรรเทาปัญหาค่าครองชีพของประชาชน กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการดูแลราคาน้ำมันค้าขายในประเทศ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการครองชีพ ภายใต้สภาวะราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดย 1) กำหนดคงคลุทธ์ในการบริหารขัดการต้านราคาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นทุนการผลิตจนถึงผู้บริโภค โดยกำหนดติดตามค่าเฉลี่วสินค้าสำคัญอย่างต่อเนื่อง จำนวน 200 สินค้า สินค้าควบคุม จำนวน 35 สินค้าและกำกับราคาให้สอดคล้องกับต้นทุน 2) ขอความร่วมมือผู้ประกอบการในการตรึงราคาจำหน่าย 3) เตรียมสร้างกลไกการแข่งขันในตลาด 4) การตรวจสอบให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเข้มงวด 5) การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคที่เข้มแข็ง (เครือข่ายแม่น้ำน่าน โทร. 1569)

จากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ค่าครองชีพของประชาชนโดยรวมไม่เพิ่มขึ้นมากนัก เมื่อเทียบกับราคาน้ำมันที่สูงอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราเงินเฟ้อในช่วงเดือนตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550 เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.9 และเมื่อวาระฐานะได้ยกเลิกการห้ามกักตุนสินค้าตามประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบบทุนประชาธิปไตยขึ้นเมื่อประมวลกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่ 8 เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2550 แต่คาดว่าอัตราเงินเฟ้อของทั้งปี 2550 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.5-2.5 ซึ่งต่ำกว่าปี 2549 ที่อยู่ที่ระดับร้อยละ 4.7

4. การปฏิรูปกฎหมาย และกำกับดูแลการค้า

4.1 พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

เนื่องจาก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีกรณีที่คนต่างด้าวเข้ามายังก่อนกฎหมายที่สงวนไว้ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ผ่านนิติบุคคลซึ่งขาดทะเบียนในประเทศไทย โดยหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย ด้วยการให้นิติบุคคลตั้งกล่าวอุทกหุ้นชนิดที่คนต่างด้าวมีสิทธิออกเสียงได้มากขึ้น หรือออกหุ้นชนิดที่คนไทยมีสิทธิออกเสียงได้น้อยลง และอัตราไทยที่จะลงโทษคนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจสงวนโดยไม่ได้รับอนุญาต อยู่ในระดับต่ำ ทำให้เกิดความไม่เกรงกลัวที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้

กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ดำเนินการศึกษาร่างแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เพื่อมีให้คนต่างด้าวอาศัยช่องว่างทางกฎหมายดังกล่าว เข้ามายังก่อนกฎหมายที่สงวน และให้เกิดความชัดเจน เป็นธรรม และโปร่งใส รวมถึงเพื่อสร้างความมั่นใจในการลงทุนและในขณะเดียวกันยังสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้กับธุรกิจไทยได้อย่างพอเพียง ซึ่งขณะนี้ ร่าง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ได้นำเข้าวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2550 โดยที่ประชุม สนช. มีมติรับหลักการในวาระที่ 1 และได้แต่งตั้งกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวแล้ว

4.2 พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. ....

กระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นความสำคัญของการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ที่มีปัญหาต่อเนื่องมาเป็นเวลาประมาณ 7-8 ปีแล้ว จึงได้ยกร่าง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. .... สำหรับใช้กำกับดูแลการค้าดังกล่าว ให้เกิดความเป็นธรรมในระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่ รายเล็ก โซนห่วง และ

ผู้ผลิต เพื่อให้ผู้ประกอบการดำเนินการค้าส่งทั้งหลาย สามารถประกอบกิจการอยู่ได้โดยมีการแบ่งขันที่เป็นธรรม เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจการค้าในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งขณะนี้ คณะกรรมการได้อనุมัติหลักการร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 และให้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการให้มีผลบังคับใช้ได้ภายในรัฐบาลชุดนี้

4.3 พ.ร.บ. การแบ่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

ที่ผ่านมา พ.ร.บ. การแบ่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับมาเป็นเวลา 7 ปี แต่ยังไม่สามารถออกประกาศ “กำหนดหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจหนื้อติดอาด” เพื่อใช้ป้องกันพฤติกรรมการผูกขาด หรือการจำกัดการแบ่งขันทางการค้าได้ ทำให้กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ได้ไม่เป็นไปตามเจตนาณั้น กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ผลักดันให้มีการออกประกาศหลักเกณฑ์ “ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจหนื้อติดอาด” ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้แล้ว เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2550 ซึ่งจะส่งผลให้กลไกบังคับใช้กฎหมาย สัมฤทธิ์ผลในทางปฏิบัติต่อไป

4.4 พ.ร.บ. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบกิจการ

โดยที่ธุรกิจประกอบกิจการ จัดเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง จึงเห็นสมควรปรับโครงสร้างกรรมการประกอบกิจการให้เป็นองค์กรอิสระ เพื่อกำกับดูแลให้ธุรกิจดังกล่าว เป็นไปตามมาตรฐานสากล ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็ง แตกแเปล่งขัน ได้ ให้ทึ่งกับภาคธุรกิจดังกล่าวอย่างย่างเต็มประสิทธิภาพ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาระบบการเงิน เศรษฐกิจ และสังคม โดยรวมของประเทศไทย

กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ยกร่าง พ.ร.บ. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบกิจการขึ้น ซึ่ง ครม. ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกากองพิเศษ

นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการต่างๆ ให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถยนต์ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 เมษายน 2550) พ.ร.บ. ประกันชีวิต และ พ.ร.บ. ประกันวินาศภัย (อยู่ระหว่างการพิจารณาความเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการกฤษฎีกากองพิเศษ)

4.5 กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบัน และเพื่อความเหมาะสมกับภาวะที่เปลี่ยนแปลงไป กระทรวงพาณิชย์ได้ยกร่างกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ ร่าง พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ (อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกากองพิเศษ) ร่าง พ.ร.บ. สิทธิบัตร (อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี) และ ร่าง พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า (ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี)

5. การส่งเสริมการค้าที่เสรี เป็นธรรม ค่อยเป็นค้อยไป และมีแนวคุ้มกัน

5.1 การลงนามในความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น หรือ JTEPA เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 ซึ่งได้ผ่านกระบวนการจัดทำประชาพิจารณ์ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงนับเป็นก้าวแรกที่สำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดทำความ

ตกลงระหว่างประเทศ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า และการลงทุนระหว่างห้างสองฝ่าย เพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักธุรกิจไทย ให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากความตกลงฉบับนี้ ซึ่งคาดว่าจะทำให้การค้าระหว่างสองประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก หลังจากความตกลงนี้ มีผลบังคับใช้ประมาณเดือนตุลาคม 2550

5.2 การจัดตั้งกองทุนเพื่อรองรับการปรับตัวของภาคการผลิต และภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ขณะนี้ กระทรวงพาณิชย์อยู่ระหว่างดำเนินการเสนอ ครม. พิจารณาอนุมัติในหลักการการจัดตั้งกองทุนดังกล่าว พร้อมทั้งขอจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการและขอความเห็นชอบให้กระทรวงฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการกองทุน

5.3 การยกเว้น พ.ร.บ. มาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ....(มาตราการ Safeguards) เมื่อongจากตามพันธกรณีที่ผูกพันไว้ภายใต้กรอบ WTO และตลาด FTA เปิดโอกาสให้ประเทศไทยสามารถใช้กฎหมาย Safeguard เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในได้ จึงมีการยกเว้นพ.ร.บ.ดังกล่าวขึ้น โดยที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 และขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

6. การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและผู้ส่งออก

6.1 การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ในภูมิภาค ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ให้ความสำคัญเนื่องจากเป็นการสร้างความสมดุลและยั่งยืนแก่เศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย ผนวกกับเจตนาرمย์อันมุ่งมั่นของกระทรวงฯ ที่จะทำให้ประเทศไทยเป็น “ชาติการค้า” (Trading Nation) จึงได้ร่วมมือกับภาคเอกชนอย่างใกล้ชิดในการผลักดันให้การค้าภายในประเทศขยายตัวทุกระดับ ผ่านการสร้างผู้ประกอบการ SMEs รายใหม่จากภูมิภาคให้มีศักยภาพแบบมืออาชีพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจภายในประเทศ (Local Link) และผลักดันให้ผู้ประกอบการระดับภูมิภาคที่พร้อมแข่งขันก้าวสู่สากล (Global Reach)

กระทรวงฯ ได้ดำเนินการคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีความพร้อมต่อการพัฒนาจากทุกภาคทั่วประเทศไทย จำนวน 1,314 ราย เพื่อเข้าสู่โปรแกรมการบ่มเพาะที่เข้มข้นและต่อเนื่อง ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง การเพิ่มนุ辱ค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยจัดโปรแกรมที่ตรงความต้องการและเหมาะสมกับระดับของผู้ประกอบการที่ได้จำแนกไว้ โดยได้เปิดตัวโครงการดังกล่าว และเริ่มดำเนินโครงการบ่มเพาะไปแล้วทั้ง 4 ภาค (ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2550 ภาคกลางและภาคตะวันออกที่กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 9 มีนาคม 2550 ภาคอีสานที่ขอนแก่น ในวันที่ 19 มีนาคม 2550 และภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา ในวันที่ 26 มีนาคม 2550 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานเปิดตัวโครงการ) หลังจากนั้นจะเป็นภาคปฏิบัติจริง โดย SMEs ที่ร่วมโครงการจะมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมตลาดทั้งในและต่างประเทศ เช่น การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า การร่วมคณาจารย์เพื่อขยายตลาดและเจรจาธุรกิจ การส่งเสริมการขายในห้าง (In-store Promotion) ฯลฯ ซึ่งการดำเนินโครงการพัฒนา SMEs ภูมิภาคดังกล่าวจะเป็นแบบบูรณาการระหว่างจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ และภาคเอกชน ได้แก่ สถาบันอาหารแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

สถาบันฯ สามารถจัดหัวข้อ และห้องการค้าจังหวัด ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์เชื่อมั่นว่า จะสามารถสร้างผู้ประกอบการภูมิภาคที่มีคุณภาพจากโครงการดังกล่าวได้เพิ่มมากขึ้นในปีต่อๆไป

6.2 การเขื่อมโยงผลผลิตสู่ตลาด โดยการส่งเสริมการตลาดข้าวหอมมะลิไทยในประเทศและต่างประเทศ

- การส่งเสริมการตลาดข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในประเทศไทย โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาตลาดข้าวหอมมะลิอินทรีย์ไทย ซึ่งพาณิชย์จังหวัด(ยโสธร สุรินทร์ และอุบลราชธานี) ร่วมกับผู้บริหารห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน สมาคมการค้าเกษตรอินทรีย์ไทย และสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์(มกท.) จัดงาน “เทศกาลข้าว” ณ เกอร์เมท มาร์เก็ต ห้างสยามพารากอน ระหว่างวันที่ 11-24 มกราคม 2550 โดยได้นำข้าวหอมมะลิอินทรีย์จากจังหวัดเหล่านี้เข้าร่วมงานดังกล่าว

- การส่งเสริมการตลาดข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในต่างประเทศ (สหภาพยุโรป) โดยจัดคณะกรรมการตรวจสอบและพัฒนาอินทรีย์และพาณิชย์จังหวัดที่เป็นแหล่งผลิต (สุรินทร์ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และยโสธร) เดินทางไปประเทศเยอรมนี ระหว่างวันที่ 12-18 กุมภาพันธ์ 2550 เพื่อเข้าร่วมงานแสดงสินค้าเกษตรอินทรีย์นานาชาติ งาน BioFach 2007 ณ เมืองนูเรมเบร์ก และดำเนินกิจกรรมหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย เพื่อประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของไทย ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการค้าฯ นครแฟรงก์เฟิร์ต และสำนักงานตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในเยอรมนี และจัดประชุมร่วมระหว่าง สกต. แฟรงก์เฟิร์ต และพาณิชย์จังหวัด เพื่อเขื่อมโยงการทำงานในการขยายตลาด

6.3 การส่งเสริมการค้านิการ กระทรวงพาณิชย์ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาธุรกิจบริการ ในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ ได้แก่ ร้านอาหารไทย สปา ธุรกิจสุขภาพ/เสริมสวย สิ่งพิมพ์ ซอฟท์แวร์ ฯลฯ โดยเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการและการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ การขยายตลาดส่งออกและการลงทุน ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

6.4 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการค้า เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนการนำเข้าสู่ประเทศ จังหวัด ให้การค้าของประเทศไทยตัวทุกรายดับ กระทรวงฯ ได้ผลักดัน เร่งดำเนินการ เชิงรุก โดยได้มีการประชุมจัดทำแผนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน (1 กุมภาพันธ์ 2550) และขณะนี้กระทรวงฯ อยู่ระหว่างการจัดทำ Action Plan ของระบบโลจิสติกส์รายสินค้า เช่น ข้าว ผัก/ผลไม้ รวมถึงโลจิสติกส์ของการค้าระหว่างประเทศ การพัฒนาผู้ให้บริการโลจิสติกส์ (LSP) เป็นต้น

6.5 การสนับสนุนธุรกิจไทยสู่สากล (Internationalization) กระทรวงพาณิชย์ในรัฐบาลปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ภาคเอกชนและผู้ส่งออกไปลงทุนและดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ เช่น การลงทุนตั้งโรงงานผลิตสินค้า การทำ Contact Farming การเปิดสาขา การหาตัวแทน/หุ้นส่วนในต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนวัสดุคุณภาพ (Global Sourcing) โดยเน้นธุรกิจที่ไทยมีศักยภาพ เช่น ธุรกิจบริการอาหารและสุขภาพ แฟชั่น วัสดุก่อสร้าง ยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของนักธุรกิจไทย ให้แข่งขันได้ในตลาดโลก

6.6 การพัฒนาสมรรถนะของผู้ค้าปลีกตั้งเดิม ให้สามารถปรับตัวเพื่อรับรองรับการแข่งขัน โดยเน้นการปรับตัวสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบธุรกิจและบุคลากร ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ทันสมัย และมีมาตรฐานในระดับสากล รวมถึงพัฒนาโครงสร้างและสภาพแวดล้อมที่ดีในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การสร้างและเชื่อมโยงข้อมูลธุรกิจให้ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย การสร้างระบบบริการ

เบ็ดเสร็จในการจดทะเบียนประกอบธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจ การจัดหาแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

7. การส่งเสริมและพัฒนาด้านทรัพย์สินทางปัญญา

7.1 การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในต่างประเทศ เช่น จีน เวียดนาม ซึ่งกระทรวงได้ดำเนินการตรวจสอบและปราบปรามอย่างเคร่งครัด ในกรณีที่มีการปลอมแปลง หรือลอกเลียนแบบสินค้าของไทย

7.2 การพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ โดยจัดตั้งศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งได้จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ โครงการเรียนรู้ทรัพย์สินทางปัญญาทางไกลผ่านทางอินเทอร์เน็ต โครงการการยกระดับศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญา โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน โดยจัดชุดนัดพบและบริการคำขอสูญเสียอื่นที่ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเข้าของทรัพย์สินทางปัญญา โดยการฝึกอบรมผู้ประกอบการเข้าของทรัพย์สินทางปัญญาให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตและเงินทุนโดยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันการกู้เงิน

8. พื้นฟูเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินการพื้นฟูเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ตั้งถิ่น กระทำการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีด้วยเครื่องมือตั้งแต่เรื่องปากท้องของประชาชน ตลอดจนการประกอบธุรกิจ เช่น นำสินค้าราคาถูกไปจำหน่ายภายใต้การดำเนินโครงการฟ้า-ราคาน้ำผลิต การเสริมสร้างรายได้และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน โดยจัดหาติดตามจำหน่ายผลไม้ให้เกษตรกร การลดค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจ เช่น ลดอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท การขอหนังสือรับรอง รวมทั้งช่วยเหลือผู้ประกอบธุรกิจในภาคใต้ ในกรณีที่บริษัทประกันภัยคิดเบี้ยประกันภัยแพงเนื่องจากมีความเสี่ยงสูง กระทำการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีด้วยเครื่องมือตั้งแต่เรื่องปากท้องของประชาชน ประกันภัยทรัพย์สิน คุ้มครองภัยก่อการร้าย ในอัตรา率为 0.5 ถึงร้อยละ 2 ของจำนวนเงินเอาประกันภัย ตัวอย่างเช่น จำนวนเงินเอาประกันภัย 100,000 บาท บริษัทประกันภัยคิดอัตราเบี้ยประกันภัยร้อยละ 2 ของจำนวนเงินเอาประกันภัย ผู้ประกอบการจ่ายร้อยละ 0.5 ของจำนวนเงินเอาประกันภัย ซึ่งเท่ากับ 500 บาท ส่วนเกินรัฐบาลจะชดเชยให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งจะเท่ากับ 1,500 บาท เป็นต้น

นอกจากนี้ได้ดำเนินการขยายโอกาสทางการค้าและพัฒนาผู้ประกอบการ ได้แก่ การนำผู้ประกอบการ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปประชุมเจรจา ณ เมืองอีสตันบูล ประเทศไทย การเพิ่มความรู้และประสิทธิภาพผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาและสร้างนักการตลาดชุมชน ภายใต้โครงการยกระดับปีดความสามารถ SMEs ภูมิภาค ซึ่งดำเนินการในทุกภาค เป็นต้น

แผนงานสำคัญที่กระทรวงพาณิชย์จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องใน 6 เดือนข้างหน้า

1. การผลักดันการส่งออกให้ขยายตัวได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญ อาทิ ข้าว และมันสำปะหลัง ฯลฯ รวมทั้งร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาและผลักดันเศรษฐกิจการค้าและการส่งออกให้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรให้เข้มแข็ง ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ และมั่นสำคัญหลังการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางการค้า โดยการเพิ่มรายรับสินค้าสำคัญที่จะมีการซื้อขายผ่านตลาด และลดข้อจำกัดด้านต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกรรมผ่านตลาดดังกล่าว

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสเวิร์ชันนาขุ
ครบ 80 พรรษา กระทรวงฯ กำหนดจัดการประชุม Thailand Rice Convention 2007 ในวันที่ 10-12
พฤษภาคม 2550 ซึ่งเป็นการเสริมสร้าง/ประชาสัมพันธ์ภาคลักษณ์ที่ดีในฐานะประเทศผู้นำด้านการส่งออก
ข้าว และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ส่งออกของไทยและผู้นำเข้าข้าวเพื่อรักษาและขยายตลาดข้าวไทย
ในตลาดโลก โดยได้เชิญคุณวัฒนา ไชยรุจิรานนท์ ประธานาธิบดีห้องสมุดแห่งชาติ ให้เป็นประธานพิธี
จุด paranang คัลเลอร์เรกนากวัญ ในวันพิชัยมงคล ณ มหาวิทยาลัยท้องถิ่นสันมหหลวง และจัดประชุมวิชาการ รวมทั้งการ
จัดนิทรรศการ “ในหลวงกับข้าวไทย” (The King and Thai Rice) ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอินแพค^{ที่}
เมืองทองธานี โดยเชิญนายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดการประชุม ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยผู้นำเข้า
ภาคเอกชน ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก สื่อมวลชนต่างประเทศ และแบกรับเชิญจากต่างประเทศ

3. การผลักดันให้ร่างกฎหมายต่างๆ ผ่านความเห็นชอบ และมีผลบังคับใช้โดยเร็ว รวมถึงเร่งสร้างความเข้าใจในภาคส่วนต่างๆ

4. การสร้างระบบป้องกันประเทศ ไขชน์ทางการค้า เช่น การลด/ขัดการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ จัดให้มีการประเมินสถานะทางการค้าและนโยบายทางด้านการค้าของประเทศไทยคู่ค้าที่มีผลกระทบต่อการค้าของไทยประจำปี (National Trade Estimate) เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนยุทธศาสตร์เชิงรุกทางการค้า การกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาทางการค้า รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศคู่ค้าโดยในระยะเริ่มแรก จะจัดให้มีการประเมินเฉพาะประเทศคู่ค้าที่มีความสำคัญก่อน แล้วจึงขยายออกไปยังประเทศค้าทุกประเทศ

5. การส่งเสริมการขยายตัวโดยผ่านการลงทุนในต่างประเทศ และวางแผนรักษาทางแนวคิดและขั้นตอนการเป็น Investor Country

6. ผลักดันให้ผู้ส่งออก ผู้สนับทั่วไป ได้ใช้ประโยชน์ของข้อตกลงเขตการค้าเสรี JTEPA อย่างเต็มที่ ในขณะเดียวกันต้องสร้างความเข้มแข็งในกับอุตสาหกรรม/ผู้ผลิต หรือภูมิคุ้มกัน ที่จะได้รับผลกระทบ รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนเพื่อรองรับการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าให้เป็นรัฐธรรม

7. การปรับปรุงภาพลักษณ์ขององค์การคลังสินค้า (อคส.) (re-branding) โดยการปรับปรุง facility ให้ทันสมัย รวมทั้งพัฒนาให้เป็นกลไกการจัดการด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตร และเป็นศูนย์กระจายสินค้าเกษตรสู่ภูมิภาคต่างๆ

8. การปรับโครงสร้างกระทรวงพาณิชย์ในส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลเศรษฐกิจการค้าของประเทศไทย รวมทั้งจัดตั้งสำนักงานยุทธศาสตร์การพาณิชย์ ให้เป็นหน่วยงานมั่นสมองในการกำหนดยุทธศาสตร์การค้าของประเทศไทย และสำนักงานบริหารนโยบายการนำเข้า เพื่อดูแลคุลการค้าให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ กระทรวงฯ จะปรับหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์ในภูมิภาคให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นตามนโยบาย Local Link – Global Reach เพื่อให้มีการบริหารงานที่ดี และมีวิสัยทัศน์ที่จะไปสู่สากล รวมทั้งมีการปฏิบัติงานในเชิงยุทธศาสตร์ผลักดันนโยบายการค้าของประเทศไทยให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

**สรุปประเด็นอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์
การแต่งผลงานรอบ 6 เดือน ของรัฐบาล
วันที่ 24 พฤษภาคม 2550**

สรุปประเด็นอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์

การແຄສງຜສງນ ຮອນ 6 ເດືອນ ຂອງຮູ້ບາລ

วันที่ 24 พฤษภาคม 2550

การถ่ายออก

ประเด็นอภิปราย : การส่งออกกดดัน การบริหารงานด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลไม่มีผลงาน จะเห็นได้จากภาวะเศรษฐกิจถดถอย หนี้สินประชาชนและหนี้สินภาครัฐเพิ่มขึ้น ค่าเงินบาทแข็งตัว รวมทั้งดัชนีความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจด้านการใช้จ่าย การบริโภค การลงทุน การใช้จ่ายของภาครัฐและการส่งออกลดลง ติดต่อกัน โดยดูได้จากการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าประมาณการ ทำให้นักธุรกิจชะลอการลงทุน

ผู้อภิปราชย์ : นาวาอากาศตรีประสงค์ สันติชัย และ ว่าที่ร้อยเอกจิตร์ ศิริธรรมนันท์

คำชี้แจง : การส่งออกของไทยในเดือนเมษายน 2550 มีมูลค่า 10,874.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.5 จากเดือนเมษายน 2549 และในช่วงมกราคม – เมษายน ปี 2550 การส่งออกมีมูลค่า 45,698.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.3 จากช่วงเดียวกันของปี 2549

ประเด็นอภิปราย : การปรับปรุงกระบวนการส่งออก

กระบวนการขั้นตอนในการส่องออกบุรุษยากและใช้ระยะเวลานาน รวมถึงกฎหมายและกฎหมายที่ต่างๆ ที่ไม่เอื้อต่อการส่องออก ซึ่งคณะกรรมการพานิชย์เพื่อศึกษาภูมิประเทศเบื้องในการส่องออก-นำเข้าได้จัดทำรายงานชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่าเกิดจากการไม่บูรณาการ ดังนั้น เมื่อรายงานของคณะกรรมการพานิชย์ผ่านการพิจารณาของสถาบันแล้ว รัฐบาลควรดำเนินการให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติต่อไป

ដោកពីរាយ: លោកស្រី ស៊ិនុ គីឡូវិភាគក

๑๖๘

1) กระบวนการตัดสินใจในการซื้อขายยาและ

ໃຫ້ຮະບະເວລານານ

- กระทรวงพาณิชย์ได้จัดให้มีศูนย์บริการส่งออกแบบเบ็ดเตล็ด (One Stop Export Service) เพื่อช่วยเหลือผู้ส่งออกลดขั้นตอนในการติดต่อกับหลายหน่วยงาน ทำให้ผู้ส่งออกสามารถติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการส่งออกทุกกระบวนการ ณ แห่งเดียว ซึ่งเป็นการลดภาระต้นทุนเวลาและค่าใช้จ่าย
  - ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านใบรับรองที่ต้องใช้สำหรับการส่งออกทั้งที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงอื่น เช่น ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ใบรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ

ในรับรองด้านสุขอนามัยพืชและสัตว์ของกรมวิชาการเกษตร ในรับรองของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นต้น รวมทั้งยังให้บริการด้านพิธีการคุ้มครอง

- ศูนย์บริการฯ ยังมีการให้บริการคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการส่งออก เพื่อช่วยเหลือผู้ส่งออกทั้งรายใหม่และรายเดิมให้สามารถส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ปี 2545 ถึง เมษายน 2550 มีจำนวนผู้ใช้บริการจำนวน 202,691 ราย โดยในปี 2549-2550 มีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากช่วงปี 2548-2549 ร้อยละ 4.6

2) กฎหมายและกฎหมายต่างๆ ที่ไม่เอื้อต่อการส่งออก

- กระทรวงพาณิชย์ได้มีการออกกฎหมาย/มาตรการควบคุมการส่งออกสินค้า 64 รายการ โดยแบ่งเป็น
  - 1) สินค้าห้ามส่งออก 8 รายการ เช่น ทรัพย์สินค้าคลังสินทรัพย์ เป็นต้น
  - 2) สินค้าที่ต้องขออนุญาตส่งออก 21 รายการ เช่น ข้าว กาแฟ น้ำตาลทราย แร่ ทองคำ หอย นก เป็นต้น
  - 3) สินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรอง/บันทบันชีประกอบการส่งออก 10 รายการ เช่น ผักและผลไม้ ดอกกล้วยไม้ สับปะรดกระปือ เครื่องนุ่มนิ่ม เป็นต้น
- วัตถุประสงค์สำคัญในการควบคุมสินค้าส่งออก เช่น
  - 1) ป้องกันการขาดแคลนภายในประเทศ
  - 2) ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศ
  - 3) คุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ
  - 4) ความมั่นคงของประเทศ
  - 5) ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่ต่างประเทศกำหนด

- อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์ได้มีการปรับปรุง/แก้ไขมาตรการในการควบคุมสินค้าส่งออก ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ โดยได้ออกประกาศเรื่อง กำหนดชนิดหรือประเภทของผักและผลไม้ที่ต้องมีหนังสือรับรองในการส่งออก พ.ศ.2550 เมื่อเดือนเมษายน 2550 ซึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อลดรายการสินค้าผักและผลไม้ รวมทั้งขอบเขตประเทศไทยที่ควบคุม เช่น ยกเลิก การควบคุมสินค้ามะขาม ข้าวโพดฝักอ่อนที่ส่งออกไปยังประเทศไทยแล้วเชีย สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮ่องกง และสาธารณรัฐเชกเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการส่งออกและลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ เป็นต้น

3) ขาดการบูรณาการ

- กระทรวงพาณิชย์มีการบูรณาการการทำงานทั้งภายในกระทรวงฯ และภายนอกกระทรวงฯ ดังนี้
  - 1) การบูรณาการภายในกระทรวงฯ
    - ดำเนินนโยบายรุกและรักษาตลาดในภูมิภาคในต่างประเทศ (Regional Hub) ซึ่งมีการทำงานแบบบูรณาการและเชื่อมโยงทั้งในด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายและการบริหารจัดการ ทรัพยากร เพื่อย้ายส่วนแบ่งตลาดและเพิ่มข่ายธุรกิจของไทยทุกภูมิภาค ทั่วโลก
      - กำหนดกรมเจ้าแพที่จะดำเนินการแต่ละภารกิจอย่างชัดเจน เพื่อจัดปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อน และเพื่อความคล่องตัวในการทำงาน โดย

- กรมเจ้าจ้าวการค้าระหว่างประเทศ รับผิดชอบด้านการเจรจาเพื่อเปิดตลาดเกย์ตระ
  - กรมส่งเสริมการส่งออก รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการตลาด
  - กรมการค้าต่างประเทศ รับผิดชอบด้านการปกป้องและรักษาสิทธิประโยชน์
- ทางการค้า และการค้าชายแดน เป็นด้วย

2) การบูรณาการกับหน่วยงานภายนอก

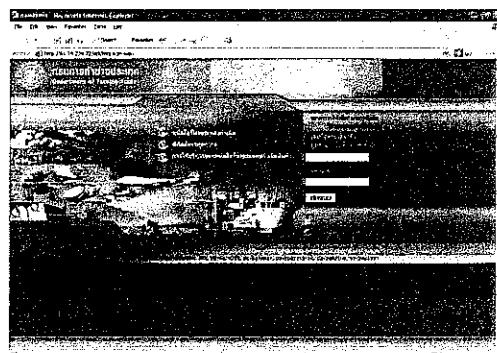
- ได้กำหนดให้มีการหารือระหว่างผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงฯ กับคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) และสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทยเป็นประจำทุก 2 เดือน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านการค้า และผลักดันการส่งออกให้ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งได้มีการหารือครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2549 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ได้มีการผลักดันประเด็นสำคัญบนบรรลุผลสำเร็จ เช่น การแก้ไขปัญหา AD/CVD การตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันรองรับ FTA เป็นต้น

ประเด็นอภิปราย : ปรับปรุงกระบวนการส่งออกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้การให้บริการจุดเดียว (Single Window) เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง รวมถึงการจัดระบบการจดทะเบียนต่างๆ ที่ควรกำหนดขั้นตอนลดลงและไม่ให้มีความยุ่งยาก

ผู้อภิปราย : ว่าที่ร้อยเอกรัฐ ศิริธรานนท์

คำชี้แจง :

- กระทรวงพาณิชย์ได้มีการพัฒนาระบบลงทะเบียนและจุดบริการของศูนย์บริการส่งออกและนำเข้าแบบเบ็ดเต็มใจตามโครงการบูรณาการขั้นตอนและเอกสารส่งออกระบบ Single Window e-Logistic (E-document และ E-Certificate) เพื่อให้ผู้ส่งออกสามารถยื่นเอกสารขอใบอนุญาตทางอินเตอร์เน็ต และพิมพ์ผลได้ที่ด้านหลังเอกสาร
- ในปี 2550 จะเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับระบบของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ไม่ต่ำกว่า 7 หน่วยงาน
- ขณะนี้อยู่ระหว่างการทำ TOR และได้เริ่มการปรับปรุงระบบการลงทะเบียนในขั้นตอนแรกแล้ว กระทรวงพาณิชย์อยู่ระหว่างดำเนินการนำร่องเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลในหน่วยงานศูนย์และหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้ากับประเทศไทยพิลิปปินส์ ซึ่งหากประสบความสำเร็จก็จะดำเนินการกับสมาชิกอาเซียนอื่นตามโครงการ ASEAN Single Window ต่อไป

ว่าด้วยสิ่งค้าเกษตร

ประเด็นอภิปราย : สินค้าเกษตรมีราคาตกต่ำลง เช่น ข้าวหอมมะลิ ทำให้มีการส่งออกน้อยลง

ผู้อภิปราย : ว่าที่ร้อยเอก จิตร์ ศิริธรรมนนท์

คำชี้แจง : การคูดแลตลาดและราคาสินค้าเกษตร กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการบนพื้นฐานที่เป็นธรรม ต่อบุคคลทุกฝ่าย ผลประโยชน์ต้องตกแก่เกษตรกร ลดภาระงบประมาณและการรั่วไหล โดยมีการดำเนินงานแก้ไข สินค้าเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

- ข้าว

1) การแทรกแซงราคาข้าวเปลือก ทุกปีราคากลางข้าวเปลือกตกต่ำ ในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก และมีผลกระทบต่อราคา ทำให้ราคากลางข้าวนาโนรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลต้องเข้าแทรกแซง เพื่อยกระดับราคา ข้าวเปลือกทุกปี ซึ่งในรัฐบาลที่ผ่านมาจัดให้มีการรับจำนำ โดยกำหนดราคารับจำนำข้าวสูงกว่าราคากลางมาก และกำหนดราคาน้ำดื่มข้าวสูงกว่าราคากลางมาก ทำให้เกิด ไก่ตราช้าง ไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรนำข้าวมาจำนำไว้กับรัฐบาล โดยไม่ได้ออนคืน ถ่่งผลประโยชน์ของผู้ค้าข้าวรายใหญ่ บิดเบือนกลไกตลาด สร้างข้อข้อของรัฐบาลมีปริมาณมากกว่า 3 ล้านตัน เกิดค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินสูง ทั้งการขาดทุนราคากลาง และภาระค่าใช้จ่าย การเก็บรักษา จึงต้องทำแผนระยะยาวข้าวเป็นระยะๆ นอกจากนี้ ยังมีผลทำให้ต้นทุนการส่งออกสูง ซึ่งกระทบต่อการส่งออกของไทย และผลประโยชน์กลับตกถึงมือเกษตรกรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

รัฐบาลชุดนี้โดยกระทรวงพาณิชย์ เห็นว่าเกษตรกรยังคงต้องได้รับการดูแลให้สามารถขายข้าวเปลือกได้ในราคากลางที่เป็นธรรม ในขณะเดียวกันต้องรักษากลไกตลาดให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในครุภารติผลิตปี 2549/2550 จึงได้จัดทำโครงการรับจำนำ โดยกำหนดราคารับจำนำให้สะท้อนความเป็นจริงและใกล้เคียงกับราคากลางพื้นฐานที่เป็นธรรมต่อบุคคลทุกฝ่าย ผลประโยชน์ต้องตกแก่เกษตรกร ลดภาระงบประมาณ และการรั่วไหล

ผลการรับจำนำข้าวเปลือกปีการผลิต 2549/2550 ทำให้เกิด ไก่ตราช้างทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลทางด้านราคา และปริมาณรับจำนำ

2) การระบายข้าว เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บข้าวของรัฐบาล โดยในช่วงที่ผ่านมา (ต.ค.49 - มี.ค.50) มีการระบายข้าวเปลือกจำนวน 453,359 ตัน ข้าวสาร 365,336 ตัน โดยสนับสนุนและกระจายอยู่ในผู้ส่งออกมาราย

3) การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพระบบตลาด ได้สนับสนุนนโยบายในการนำข้าวไปขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ได้เริ่มดำเนินการที่จะนำสต็อกข้าวรัฐบาลบางส่วนมาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า หลังจากได้หยุดการซื้อขายในระบบนี้ ในช่วงที่กลไกตลาดถูกบิดเบือน

4) การส่งออกข้าว รัฐบาลชุดนี้เห็นว่าการระบายข้าวระบบรัฐต่อรัฐ (G to G) จะช่วยส่งเสริมการส่งออกได้อีกทางหนึ่ง เพราะบางประเทศต้องการซื้อข้าวในระบบ G to G ดังนั้น จึงได้มีการผลักดันการส่งออกข้าวในระบบนี้เพิ่มเติมจากการส่งออกข้าวในภาคเอกชน ทำให้การส่งออกข้าวในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา (ต.ค.49 - มี.ค.50) สูงถึง 3.96 ล้านตัน มูลค่า 53,218 ล้านบาท (1,464 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ส่งผลให้ราคาส่งออกปรับตัวสูงขึ้นโดยตลอด กล่าวคือ ราคา FOB ส่งออกข้าวสารหอนมจะ 100% ชั้น 2 สูงขึ้นจาก 519 เหรียญสหรัฐฯ ในเดือน ต.ค.49 เป็น 551 เหรียญสหรัฐฯ ในเดือน มี.ค.50

5) การจัดทำยุทธศาสตร์ข้าวไทย ซึ่งเป็นการวางแผนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตลาดและสร้างความเข้มแข็งแก่กลไกตลาด กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าภาคร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง จัดประชุม สัมมนาเพื่อยกร่าง “ยุทธศาสตร์ข้าวไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” เมื่อวันที่ 16 ก.พ. 50 โดยมิ. พณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งจะใช้เป็นบรรทัดฐานในการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาข้าวไทยอย่างยั่งยืนและเป็นระบบ

สำหรับประเทศไทย คาดว่าหุ้นส่วนของตลาดที่กว่าปีก่อนร้อยละ 11 แต่ข้าวเปลือกซึ่งน้ำท 1 ประสบปัญหาฝนที่ตกหนักทำให้มีความชื้นสูง และราคากล่องจากตันละ 7,200—7,400 บาท เหลือ 6,400 บาท ในการช่วยเหลือเกษตรกร โดยการรับจำนำเป็นการแก้ไขปัญหาปลายเหตุ การแก้ไขปัญหาควรแก้ที่ต้นเหตุโดยการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตต่อไร่

ช่วงที่ฝนตกข้าวเปลือกมีความชื้นสูงทำให้ราคากล่องเกิดจากปริมาณน้ำที่เข้าไป ถ้าเป็นข้าวแห้ง ราคาก็ยังอยู่ในเกณฑ์ 6,800 — 7,000 บาทต่อบาต (ราคารับจำนำข้าวเปลือกซึ่งน้ำท 1 ตันละ 6,500 บาท) ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมา

ในเรื่องนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ส่งเสริมให้มีเครื่องอบดความชื้นเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ปัญหาความชื้นสูงได้คลี่คลายไปมากแล้ว แต่พื้นที่บางแห่งที่อยู่ห่างไกล ซึ่งกลไกตลาดสามารถช่วยให้ราคاديเข้มในระดับหนึ่งแล้ว

แนวทางการตลาดข้าวในปี 2550-2551

- ระยะสั้น (1-2 ปี) ยังจำเป็นต้องแทรกแซงเท่าที่จำเป็น เพื่อให้กลไกการตลาดทำงานตามปกติ เช่น กำหนดราคารับจำนำเป็นร้อยละของราคาน้ำมันน้ำ การซัดเซยแก่เกษตรกร โดยการให้สวัสดิการด้านการศึกษา สาธารณสุข การส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของเกษตรกร

- ระยะยาว (3-5 ปี) ลดบทบาทในการแทรกแซงตลาด โดยจัดระบบการค้าทั้งภายในประเทศและการส่งออก สร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ การสร้างพันธมิตรทางการค้า การส่งเสริมการประกันความเสี่ยง การสร้างระบบการค้าข้าวที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย

กระทรวงพาณิชย์ ตั้งเป้าหมายการส่งออกในปี 2550 ไว้ 8.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 14.63

- มันสำปะหลัง

กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) การแทรกแซงราคามันสำปะหลัง ภายใต้การกำหนดราคารับจำนำแบบขั้นบันได โดยเพิ่มขึ้นเดือนละ 0.05 บาท จาก กก.ละ 1.25 บาทในเดือน พ.ย.49 เป็น 1.50 บาทในเดือน เม.ย.50 เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรทยอยผลผลิตออกสู่ตลาด ป้องกันปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ

โครงการจัดระบบตลาดพิเศษสินค้ามันสำปะหลัง โดยจัดระบบการผลิตให้เชื่อมโยงต่อเนื่องถึงการตลาด ครอบคลุม รวมถึงจัดหาตลาดส่งออกมันเต็ม/เป็นมัน

2) ส่งเสริมการส่งออกมันสำปะหลัง โดยการเรียกค่าใช้จ่ายที่เก็บจากการค้าเดินทางมาสัมภัยไทย จัดส่งกลดและผู้แทนการค้าเดินทางไปเจรจาการตลาดการค้า รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นมากเป็นประวัติการณ์ โดยในช่วง ต.ค.49-มี.ค.50 ส่งออกได้ 4.72 ล้านตัน มูลค่า 741.87 ล้านเหรียญสหราชอาณาจักร เทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน ซึ่งส่งออก 2.91 ล้านตัน มูลค่า 489.35 ล้านเหรียญสหราชอาณาจักร ปริมาณและมูลค่า เพิ่มขึ้นร้อยละ 62.06 และ 51.60 ตามลำดับ

การยกระดับคุณภาพสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยจัดทำ “โครงการผลิตมันเต็มสะอาด” โดยเน้นให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้ประกอบการ ลานมันและผู้ส่งออกในการพัฒนาให้มันเต็มมีคุณภาพดี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและขยายทางเลือก/โอกาสการขายให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง แผนการขายหัวมันสดเพียงอย่างเดียว

ประเด็นอภิปราย : การแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตร แม้ว่าปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะสามารถดำเนินการได้ดี แต่เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคตควรมีการบททวนเรื่องการค้าสินค้าเกษตร โดยให้กลับไปอยู่ในความดูแลของกระทรวงพาณิชย์

ผู้อภิปราย : นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ

คำชี้แจง : การแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตร ในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรฯ ดังนี้

1. ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ครั้งที่ 3/2547 (5 เม.ย. 47) และครั้งที่ 6/2548 (ครั้งที่ 158: 5 เม.ย. 48) ได้มอบหมายหน่วยงานให้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบในการกำกับดูแลและแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรต่างๆ อย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ใน การช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้

(1) สินค้าผลไม้ (ลำไย,ลิ้นจี่) และห้อมหัวไหญ์ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์และสหกรณ์รับผิดชอบตั้งแต่คุณภาพผลิต ปี 2547 เป็นต้นไป สำหรับลำไยอ่อนแห้ง ปี 2545 และ ปี 2546 ที่รับจำนำไว้และยังคงเหลืออยู่ของ อ.ต.ก. และ อกส. มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์รับผิดชอบ โดยให้ปลัดกระทรวงพาณิชย์และปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาการรับและส่งมอบปริมาณลำไยอ่อนแห้งที่ยังมีสต็อกคงเหลืออยู่เพื่อให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการระบายจำหน่ายต่อไป

(2) สินค้าข้าว ให้กระทรวงพาณิชย์รับผิดชอบดูแล การระบายข้าวที่รับจำนำไว้โดยมอบหมายให้ปลัดกระทรวงพาณิชย์และปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาการรับและส่งมอบปริมาณข้าวสารที่ยังคงเหลืออยู่ในสต็อกให้เด็ดขาดภายในวันที่ 30 เมษายน 2547 เพื่อให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการระบายจำหน่ายต่อไป

(3) สินค้าเกษตรอื่น ๆ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์รับผิดชอบดูแลด้านการตลาดทั้งระบบ และให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) มาตรการแก้ไขปัญหาเฉพาะ นั้งคุณ

ทุเรียน และผลไม้อื่น ๆ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาจัดทำแผนบูรณาการด้านการผลิตและการตลาดผลไม้ทุกชนิดทั้งระบบ เพื่อให้ปริมาณผลผลิตสอดคล้องกับปริมาณความต้องการทั้งภายในประเทศและการส่งออก รวมทั้งจัดทำแผนแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แล้วนำเสนอคณะกรรมการ คชก. ต่อไป

2. สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่การกำกับดูแล ดังนี้

- ยางพารา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำกับดูแลแบบครบวงจร ซึ่งมีหน่วยงานในสังกัดคูเดโดโดยตรง

- อ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุดหนารม เป็นผู้กำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงอุดหนารม มีหน้าที่เข้ามาดูแลทั้งระบบ ตั้งแต่การผลิต ราคา การตลาด และการส่งออก- นำเข้า ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527

- มันสำปะหลัง กระทรวงพาณิชย์ โดยกรรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดูแล การส่งเสริมด้านการตลาดและโครงการมันสำปะหลัง ตลอดจนราคากำการค้าภายในเป็นผู้กำกับดูแล

- ปาล์มน้ำมัน กระทรวงพาณิชย์ โดยกรรมการค้าต่างประเทศ ดูแลเรื่องการนำเข้า-ส่งออก และกรรมการค้าภายใน ดูแลเรื่อง ราคา

ไทยควรวางแผนเป้าหมายเป็นหนึ่งใน AFTA

ประเด็นอภิปราย : รัฐบาลต้องมีแนวคิดและมุ่งมองที่ชัดเจนเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ โดยควรวางแผนเป้าหมายในการเป็นที่หนึ่งใน AFTA

ผู้อภิปราย : นายบดินทร์ อศวานิชย์

คำชี้แจง : นบทาบทด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยใน ASEAN

1. การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เป็นผลมาจากการริเริ่มข้อเสนอและผลักดันของไทยในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4 เมื่อ เดือนมกราคม 2535 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยที่ไทยได้โน้มน้าวให้ประเทศไทยสมาชิกเห็นประโยชน์ของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในเวทีระหว่างประเทศ ขยายตลาด

ภายในภูมิภาคให้ใหญ่ขึ้น เพิ่มปริมาณการค้าและการลงทุนภายในอาเซียนและดึงดูดการค้าและการลงทุนจากประเทศนอกกลุ่ม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบภายในกลุ่มอาเซียนมากขึ้น

2. การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ได้ให้ความสำคัญในประเด็นหลัก (เสาหลัก) 3 ด้าน ได้แก่ เศรษฐกิจ ความมั่นคง และสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งในกลุ่มประชาคมอาเซียน ไทยได้รับการยอมรับอย่างมากว่าเป็นเสาหลักหนึ่งที่มีความโดดเด่นทางด้านเศรษฐกิจในอาเซียน

3. กระทรวงพาณิชย์ดำเนินนโยบาย ASEAN First Policy เพื่อผลักดันการรวมกลุ่มอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นและพัฒนาสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของไทยและของอาเซียน และสร้างผลประโยชน์ที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ (Win-win Situation) โดยไทยเน้นการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ต่ออาเซียน 4 ด้าน ได้แก่

- 1) การทำให้อาเซียนเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนกับไทย โดยให้ไทยเป็นประตูสู่อาเซียน (Gateway to ASEAN)
- 2) การใช้อาเซียนเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญของไทย
- 3) การใช้อาเซียนเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมไทย
- 4) การขยายตลาดสินค้าและบริการไทยในอาเซียน

4. ไทยได้ผลักดันข้อเสนอที่จะให้อาเซียนมีการรวมตัวกันอย่างแข็งแกร่งลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ภายในปี 2558 จากเดิมที่กำหนดไว้ในปี 2563 โดยได้กำหนดนำร่องเปิดเสรีสินค้าและบริการสำคัญ 12 สาขา ที่ใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ผลิตในอาเซียน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ไม้ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ศุลกากร ท่องเที่ยว การบิน และ โลจิสติกส์

5. ไทยได้รับการยอมรับจากประเทศสมาชิกให้มีบทบาทนำในสาขาที่ไทยมีศักยภาพสูงสุด ได้แก่ สาขางานท่องเที่ยว และสาขางานบิน ทั้งนี้ เพื่อผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวและการบินในภูมิภาค

6. ไทยมีบทบาทนำอย่างมากในการประชุมของกลุ่มประเทศสมาชิกทั้งในระดับ SEOM และ AEM-Retreat ทำให้ข้อเสนอต่างๆ ของไทยได้รับการยอมรับและผลักดันจากประเทศสมาชิก เช่น ข้อเสนอการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเริ่มขึ้นจากกำหนดเดิม 5 ปี เลื่อนจากปี 2563 เป็น 2558

ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก

ประเด็นอภิปราย : ขอให้รัฐบาลรับเร่งรัดออก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งฯ โดยเร็วเพื่อสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขัน และตรวจสอบการขยายธุรกิจค้าปลีกค้าส่งออกไปก่อน

ผู้อภิปราย : นางสาวกัญญา ศิลปอาชา และ ว่าที่ร้อยตรีจิตร์ ศิริธรรมนันท์

คำชี้แจง : เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 ครม. มีมติอนุมัติหลักการร่าง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการคุณภาพมาตรฐานฯ แล้วตั้งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิตบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิตบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ต่อไป ตามมติครม. ดังกล่าวมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการตามมาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เนพาะอย่างยิ่งมาตราการจะลดหรือยับยั้งการขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง สมัยใหม่ไว้ก่อน และเห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เพื่อการจะลดหรือยับยั้งการขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง สมัยใหม่ในระหว่างที่ร่างพ.ร.บ. การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. .... ยังไม่มีผลใช้บังคับ

ประเด็นอภิปราย : จะทำอย่างไรกับร้านโชคห่วย (ค้าปลีกรายย่อย)

ผู้อภิปราย : นายวัลลภ ตั้งคณาธุรกิจ

คำชี้แจง : กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาร้านค้าปลีกให้มีความเข้มแข็งมากยิ่ง ต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การให้ความรู้และทักษะการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาภาระกิจณ์ให้แก่ร้านค้าปลีก สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ เช่น การจัดทำ Software บัญชี ดำเนิร์จูปสำหรับร้านค้าปลีก การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงผู้ผลิต - ผู้ค้าส่ง - ผู้ค้าปลีก และพัฒนาการบริหารจัดการกระจายศูนย์ค้าเพื่อลดต้นทุน

ในช่วงปลายปี 2549 ได้มีโชห่วยจำนวนมากร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่ ซึ่งในขณะนั้น ไม่มีกฎหมายที่กำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งโดยตรง กระทรวงพาณิชย์

จึงได้ยกร่าง พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ..... เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ โขห่วย และผู้ผลิตสามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้กฎหมายเดียวกันที่เป็นธรรม รวมทั้งมีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาโขห่วย ให้มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 อนุมัติในหลักการร่างกฎหมาย ขณะนี้ร่างกฎหมายอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และจะนำเสนอ ศภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

Government Compulsory Licensing – CL

ประเด็นอภิปราย : การใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิเหนือสิทธิบัตรยาโดยภาครัฐ (Government Compulsory Licensing – CL)

ผู้อภิปราย : นายอรรถพล สารสุชาติ

คำชี้แจง : การบังคับใช้สิทธิเหนือสิทธิบัตรยา เป็นสิทธิของประเทศไทยที่จะทำให้ตามกฎหมายภายในและพัฒนาระบบระหว่างประเทศในกรณีที่มีความจำเป็นหรือเป็นไป เพื่อประโยชน์สาธารณะ การดำเนินการที่ผ่านมาของไทยเป็นไปตามสิทธิและพัฒนาระบบระหว่างประเทศ และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลของนานาประเทศซึ่งมีหลายประเทศ ที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ก็เคยบังคับใช้สิทธิตามสิทธิบัตรเช่นกัน เช่น สหรัฐอเมริกา เยอรมนี แคนาดา

อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้สิทธิเป็นข้อยกเว้นที่ประเทศสมาชิกควรนำมาใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือเมื่อมีพฤติกรรมที่เป็นการจำกัดการแข่งขัน ประเทศไทยจึงจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบทางอ้อมที่อาจเกิดต่อระบบภาคในผลกระทบและเศรษฐกิจของประเทศไทยภาพรวม โดยเฉพาะในเรื่องความรู้สึกของนักลงทุน/ธุรกิจ

ตลอดช่วงที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการเพื่อให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ที่ประเทศไทยต้องยึดมั่นให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาครัฐและเอกชนของประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้สิทธิ และพยายามอย่างเต็มที่ในการสนับสนุนการหารือกันอย่างสร้างสรรค์ ระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมกันหาทางออกที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประเทศไทยในภาพรวม และเพื่อไม่ให้เป็นการส่งสัญญาณว่าประเทศไทยไม่ให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา